

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

EU:n kiertotalouspaketti jätedirektiivien muuttaminen

Jätehuoltopäivät
3.9.2017

Tarja-Riitta Blauberg, ympäristöministeriö

Jätedirektiivien muutosten käsittelytilanne

- **Komissio** antoi ehdotuksensa kuuden jätesäädöksen muutoksiksi osana kiertotalouspakettia, **2.12.2015**.
 - Ensimmäinen ehdotus annettiin 2.7.2014 ja vedettiin pois 2015 alussa.
- **Parlamentin** muutosehdotukset maaliskuussa 2017
- Toukokuussa 2017 aloitettiin **kolmikantaneuvottelut** neuvoston, parlamentin ja komission kesken
 - Kolmas trilogineuvottelu pidettiin 26.9. ja neljäs tulossa 25.10.
- Tavoitteena saada sopu jätedirektiiveistä vuoden 2017 aikana

Jätedirektiivi

- Kierrätystavoitteet
- Laskentamenetelmät / uudelleenkäytön huomioon ottaminen
- Varhaisvaroitusjärjestelmä (Early Warning)

Pakkausjäte-direktiivi

- Yhdyskuntajätteen määritelmä
- End of Waste / Sivutuote
- Erilliskeräysvelvoite
- Vaarallisen jätteen keräys
- Tuottajavastuun minimivaatimukset
- Jätehierarkian tehostaminen

Kaatopaikka-direktiivi

- Rajoitukset sijoittaa yhdyskuntajätettä (max 10 %) / erilliskerättyä / hyödyntämiskelpoista jätettä kaatopaikalle

- Jäsenmaiden raportoinnin yksinkertaistaminen

SER-direktiivi

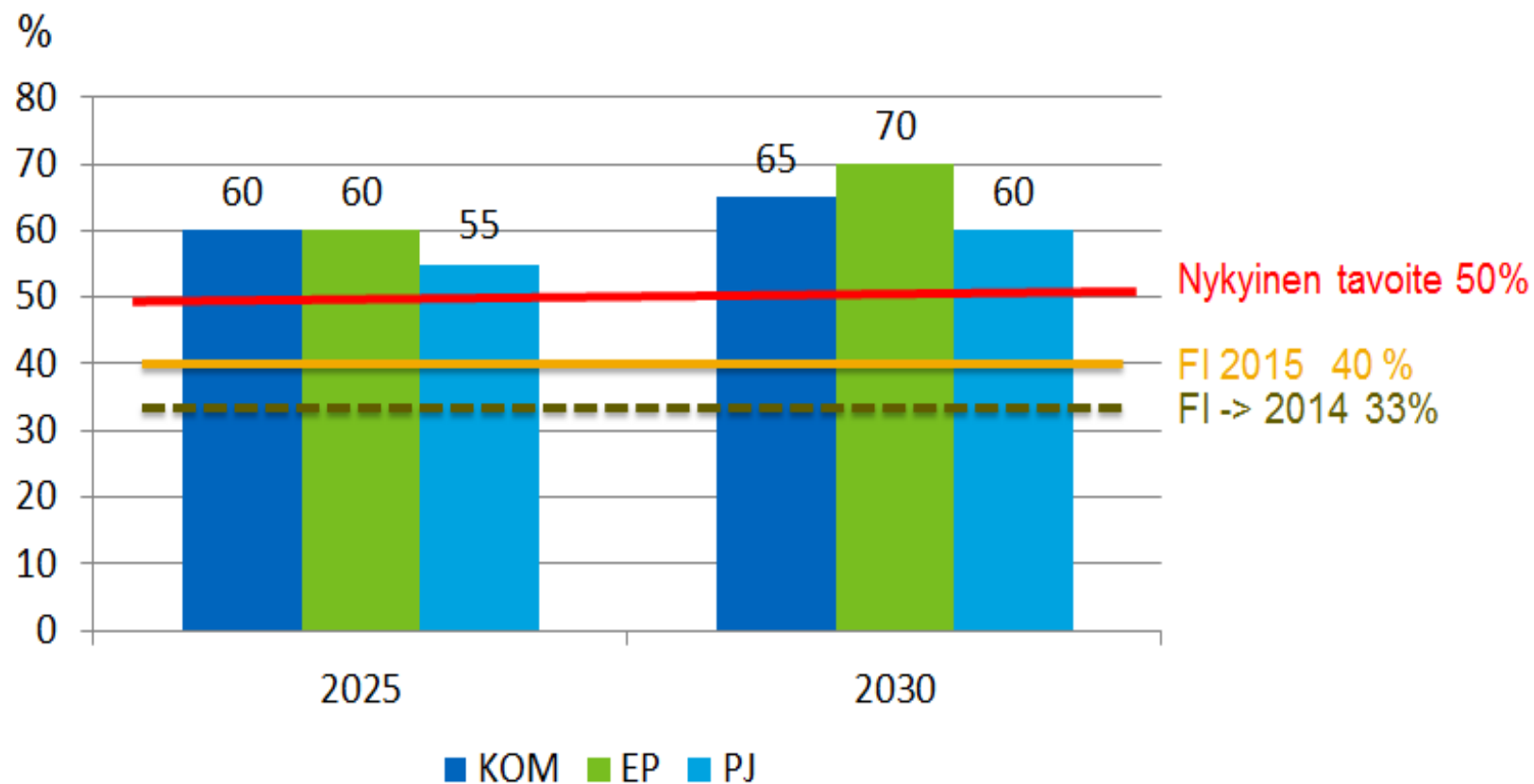
ELV-direktiivi

Paristo- ja akkudirektiivi

Trilogineuvottelujen tilanne (1/2)

- Pakkausjätedirektiivin, kaatopaikkadirektiivin, SER-direktiivin, romuajoneuvodirektiivin sekä paristo- ja akkudirektiivin muutokset vielä kokonaan käsittelemättä
- Jätedirektiivistä on tähän mennessä neuvoteltu pääasiassa:
 - Yhdyskuntajätteen määritelmästä
 - Jätehierarkiasta
 - EoW:sta ja sivutuotteista
 - Tuottajavastuusäännöksistä
- Jätedirektiivistä neuvottelematta:
 - Kierrätystavoitteista ja laskentamenetelmistä
 - Erilliskeräysvelvoitteista

Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet vuosille 2025 ja 2030

Yhdyskuntajätteen määritelmä

- Saavutettu lähes yhteisymmärrys, määritelmä linkittyy kuitenkin vielä kierrätystavoitteisiin ja niiden laskentaan
- Laaja määritelmä:
 - Kotitalousjäte ja siihen laadultaan ja koostumukseltaan rinnastettavat jätteet ilman määrärajoitusta
 - Ei sisällä tuotannon, maa- ja metsätalouden, jätevesisäiliöiden, lietteen käsittelyn, rakentamisen ja purkamisen jätteitä eikä romuajoneuvoja
 - Ei vaikuta jätehuollon vastuujakoon (yksityinen – kunnallinen)

-> ei muutosta nykyiseen kansalliseen tulkintaan

Kierrätysasteen laskentamenetelmät

- Kierrätysasteen laskenta lopulliseen kierrätykseen toimitetun jätteen määrästä (= parlamentin ehdotus)
- Vaihtoehtoisesti esikäsittelyvaiheista, jolloin lajittelurejektit (joita ei kierrätetä) vähennettävä kierrätetyn jätteen määrästä
- Mahdollisuus laskea kierrätetyn jätteen määrään jätteen polton tuhkasta erotetut metallit
- Aerobiseen tai anaerobiseen käsittelyyn toimitettu biohajoava jäte, mikäli syntyvä komposti, mädäte tai muu tuote kierrätetään

-> vähentäisi kierrätysmääriä muutamilla %-yksiköillä nykyisestä

Uudelleenkäytön edistäminen

- Komission alkuperäisessä ehdotuksessa oli pakkausten ja muiden tuotteiden uudelleenkäytön huomioon ottaminen kierrätystavoitteissa
 - Parlamentti ehdottanut erillistä pakkausten uudelleenkäyttötavoitetta (5 % kaikesta pakkausjätteestä vuoteen 2025)
 - Neuvostossa on ollut esillä mm.:
 - Tuotteiden uudelleenkäytön seuranta ja raportointi
 - Tavoitteiden asettaminen myöhemmin
 - Pakkausten kierrätystavoitteissa mahdollisuus saada myyntipakkausten uudelleenkäytöstä hyvitystä
- > uudelleenkäytöllä ei näyttäisi olevan juurikaan merkitystä nykyiseen pakkausten / yhdyskuntajätteen kierrätysasteisiin

End of Waste

- End of Waste kriteerit voidaan tehdä joko EU:n tasolla, kansallisesti tai tapauskohtaisesti
- Jäsenmaille aktiivisempi rooli edistää menettelyn käyttöä
- Kriteerien tulisi sisältää :
 - Käytettävien lähtöaineiden määrittelyn
 - Sallitut käsittelymenetelmät ja tekniikat
 - End of Waste materiaalin laatukriteerit
 - Vaatimukset laadunhallinnalle ja omavalvonnalle
 - Edellytykset vaatimuksenmukaisuuden osoittamiselle
- EoW materiaalin täytettävä tuote- ja kemikaalilainsäädännön vaatimukset
 - > Selkiyttää EoW käytäntöjä ja menettelytapoja, lisännee kansallisten ja case by case EoW -kriteerien käyttöä

Tuottajavastuun vähimmäisvaatimukset

- Tuottajavastuujärjestelmille esitetään vähimmäisvaatimuksia
 - Parlamentti esittänyt vahvempaa harmonisointia ja tiukempia vaatimuksia: esim. kaikille tuotteille tuottajavastuuta, ml. pakkausten tuottajavastuu
 - Avoimia kysymyksiä:
 - Kuinka sitovasti ja yksityiskohtaisesti kansallisten järjestelmien vaatimukset harmonisoidaan
 - Miten laaja tuottajien täysi kustannusvastuu jätehuollon järjestämisessä (ml. sekajätteen joukossa olevat tuotteet?) / jaettu vastuu tietyin edellytyksin
 - Mukautetut maksut, jotka ottavat huomioon mm. tuotteiden uudelleenkäytettävyyden, korjattavuuden ja kierrätettävyyden
- > Edellyttää kaikkien tuottajavastuusäännösten (ml. EU-säädöksiin pohjautuvien) uudelleentarkastelua

Erilliskeräysvaatimukset

- Paperin, lasin, muovin, metallin ja biojätteen erilliskeräys
- Parlamentti ehdottanut erilliskeräysvaatimuksen tiukentamista poistamalla mahdollisuuden poiketa siitä teknisistä, taloudellisista tai ympäristösyistä.
- Jäsenmaa voisi hakea poikkeusta harvaan asutuille alueille (elinkaariselvityksen perusteella, edellyttäisi notifiointia)
- Kielto toimittaa erilliskerättyä jätettä kaatopaikalle/polttoon
- Parlamentti ehdottanut myös tekstiilijätteille pakollista erilliskeräystä 2020 mennessä, samoin myös kotitalouksien vaaralliselle jätteelle

-> Kierrätyskelpoisen jätteen erilliskeräystä tehostettava

Kaatopaikkakäsittelyn vähentämistavoite

- Jäsenmaiden ja komission ehdotus:
 - Kaatopaikoille max 10 % syntyvän yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä v. 2030.
 - Osalle jäsenmaita siirtymäaikoja
- Jäsenmaat:
 - erilliskerätyn jätteen kaatopaikkakäsittelyn kieltä sekä hyödyntämiskelpoisen jätteen kaatopaikkakäsittelyn kieltä 2030 mennessä
- Parlamentin ehdotus:
 - max 5 % yhdyskuntajätteestä
- Laskentamenetelmien yksityiskohtien selventäminen

-> Kansallinen orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto täyttää pääosin tehdyt ehdotukset

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitos mielenkiinnosta!

Lisätietoja

www.ymparisto.fi
riitta.levinen@ym.fi
tarja-riitta.blauberg@ym.fi